

Jaarvergadering Gereformeerde Bond 2019

De jaarvergadering van de Gereformeerde Bond wordt DV gehouden op donderdag 23 mei a.s. in De Aker, Fontanusplein 2, Putten. De aanvang is 9.45 uur. Ontvangst met koffie en thee vanaf 9.15 uur. De sluiting is rond 15.30 uur. We nodigen alle leden van harte uit met ons samen te komen.

Agenda

1. Opening door de voorzitter, ds. A.J. Mensink
2. Bestuursverkiezing
 - a. vacature dr. P.F. Bouter, die in 2018 overleed
Het hoofdbestuur draagt in deze vacature voor ds. W.J. Westland, Hardinxveld-Giessendam
 - b. vacature ds. C. van Duijn, die in februari 2019 terugtrad
Het hoofdbestuur draagt in deze vacature voor ds. P. Nobel, Garderen
 - c. vacature ds. C.H. Hogendoorn (aftredend en niet herkiesbaar)
Het hoofdbestuur draagt in deze vacature voor dr. R.W. de Koeijer, Bilthoven
 - d. vacature ds. H. Liefding (aftredend en herkiesbaar)
3. Jaarverslagen:
 - a. van de secretaris

- b. van de penningmeester
- c. rapportage adviescommissie financieel beleid

4. Rondvraag

5. Inleiding naar aanleiding van ons jaarthema 'Heilig Evangelie, heilig gebod' door prof. dr. H. van den Belt over 'Uw Woord is een lamp voor mijn voet. Het gezag van de Schrift in de christelijke ethiek'.

Rond 12.30 uur is er voor bezoekers van de jaarvergadering een broodmaaltijd, waarvan het bestuur hoopt dat de kosten gedekt worden door de collecte. Om 13.30 uur hopen we de vergadering voort te zetten.

6. Plenaire bespreking van het referaat van prof. Van den Belt

7. Bezinning op de vraag: 'Hoe kun je vandaag als classis het kerkelijk gesprek voeren en faciliteren?' Met bijdragen van P. van den Boogaart (scriba classis Delta) en M. Morsink (preses classis Veluwe)

8. Toespraak namens het moderamen van de synode, door Y. Luinenburg

9. Sluiting

Informatie voor de jaarvergadering van de Gereformeerde Bond

Jaarverslag

Over de periode van 1 mei 2018 tot 1 mei 2019

Dit jaarverslag geeft een overzicht van de werkzaamheden die het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond heeft verricht of waar het bestuur bij betrokken is. De informatie heeft betrekking op de periode van 1 mei 2018 tot 1 mei 2019.

Tekst: A. Zwerus

Werkzaamheden

1. Hoofdbestuur

Het hoofdbestuur vergaderde elf keer, op een vergadering in Woudenberg na alle in Nieuwerkerk a/d IJssel. Het dagelijks bestuur vergaderde tien keer op het bureau van de Gereformeerde Bond in Apeldoorn. Op de jaarvergadering in 2018 werd de vacature die in januari na het overlijden van dr. P.F. Bouter ontstond, niet vervuld. Ds. C. van Duijn werd in september door de GZB benoemd tot toeruster voor de kerk in Noord-Afrika, als gevolg waarvan hij per 1 februari jl. als bestuurslid terugtrad. Ds. Van Duijn was sinds

2007 lid van het hoofdbestuur. We zijn hem dankbaar voor al hetgeen hij gedaan heeft.

Het bestuur hoopt op de komende jaarvergadering in deze twee vacatures te voorzien, evenals in de vacature van ds. C.H. Hogendoorn, die zich na tien jaar niet herkiesbaar stelt. Dankbaar zijn we dat hij als lid van de redacties van *De Waarheidsvriend* en onze Artios-reeks bij ons werk betrokken blijft. Ook ds. Hogendoorn danken we voor zijn inzet voor het werk van de Bond.

De samenstelling van het hoofdbestuur is nu: ds. A.J. Mensink, Elburg, 1e voorzitter; ds. J.A.W. Verhoeven, Krimpen aan den IJssel, 2e voorzitter; A.H. Teeuwissen, Huizen, penningmeester; A. Zwerus, Emst, secretaris; ds. J.J. ten Brinke, Oud-Beijerland; ds. C.H. Hogendoorn, Katwijk aan Zee; mr. P.C. Knook, Kloetinge; ds. H. Liefding, Gouda; ds. J. Muller, Bleskensgraaf; ds. J.C. Schuurman, Capelle aan den IJssel; ds. P.H. van Trig, Ede en prof. dr. M.J. de Vries, Papendrecht.

Op de jaarvergadering in 2018 was ds. A.J. Mensink na vijf jaar aftredend en herkiesbaar en werd hij herkozen.

2. Bureau

Medewerkers

Op het kantoor in Apeldoorn werken naast drs. P.J. Vergunst drie medewerkers. Tot 1 februari 2019 werkte mw. Elma Kooij-Van Slooten als parttime secretaresse. Na 31 jaar trouwe dienst heeft zij vanwege het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd haar werkzaamheden beëindigd. We danken haar voor haar inzet in al die jaren en wensen haar en haar man Gods zegen toe. Mw. Meta Hovius-van den Berg werkt ook als parttime secretaresse en de financiële en boekhoudkundige verslaglegging wordt gedaan door de administratieve medewerker, dhr. G. Renden. Per 1 april is dhr. W.H.C. Loedeman benoemd als bureausecretaris. Hij zal leiding gaan geven aan het kantoor en samen met de algemeen secretaris verantwoordelijk zijn voor toerusting van gemeenten en het organiseren van toerustingsactiviteiten. Ook zijn ze verantwoordelijk voor een goede voorbereiding van de vergaderingen van het hoofdbestuur en het dagelijks bestuur en voor de uitvoering van alle besluiten. Dhr. J. Peters uit Bleiswijk is parttime voorlichter en dhr. G. Verweij is parttime acquisiteur voor *De Waarheidsvriend*.

Het bestuur spreekt dankbaarheid en waardering uit voor de inzet en betrokkenheid van de medewerkers.

3. De Waarheidsvriend

Redactie

De wekelijkse uitgave van de Gereformeerde Bond is *De Waarheidsvriend*. Onze algemeen secretaris is tevens hoofdredacteur. Drs. Esther Visser-den Hertog is de eindredacteur. Zij redigeert alle teksten en onderhoudt het contact met de scribenten. Mw. Meta van der Wind-Baauw assisteert haar voor twee uren per week. Naast de hoofdredacteur en eindredacteur hadden mw. drs. Tineke van der Waal-Goudriaan, ds. C.H. Hogendoorn en dr. W. Verboom zitting in de redactie, die drie keer per jaar vergadert in Apeldoorn. Per 31 december 2018 is dr. Verboom teruggetreden als redactielid, zijn plaats is ingenomen door ds. J.A.W. Verhoeven. Het bestuur spreekt zijn dankbaarheid uit voor het vele werk dat is verricht door dr. Verboom in de negen jaar waarin hij lid was van de redactie.

De opmaak van het blad wordt verzorgd door ReproVinci BV, de druk door de BDU in Barneveld. De bezorging wordt verzorgd door PostNL.

Lezers

Het aantal abonnees op *De Waarheidsvriend* blijft op dit moment redelijk stabiel. We bemerken een grote betrokkenheid van de lezers en het aantal abonnees per 31 december bedroeg 9114. Eind 2017 was dit 9219. Het bestuur heeft besloten om te participeren in een digitaal platform van de EMG-groep. De nummers van

De Waarheidsvriend worden nu ook via een app digitaal aangeboden. Niet-abonnees kunnen losse digitale nummers via deze app aankopen. Hierdoor hopen we een groter aantal lezers te bereiken. Deze extra digitale service is voor abonnees gratis.

Het hoofdbestuur zou graag zien dat alle leden van de Gereformeerde Bond ons blad lezen. Er is een cadeau-bon voor een jaarabonnement geïntroduceerd.

Inhoud

Thema's die in de kerk en de gemeenten van betekenis zijn en die vanuit de doelstellingen van de Gereformeerde Bond aandacht vragen, willen we vanuit bijbels-gereformeerd perspectief blijven belichten. Over 'lastige' thema's, die we niet schuwen, proberen we evenwichtig te schrijven. We zien daarbij dat het goed mogelijk is om ook jonge(re) mensen – twintigers en dertigers – voor *De Waarheidsvriend* te interesseren. Nu de lay-out met ingang van 1 april vernieuwd is, hopen we dat de vormgeving nog meer dienstbaar is aan de inhoud en doelstelling van ons blad.

Commentaar werd onder meer gegeven bij actuele thema's in de samenleving, zoals de moeheid vanwege voortdurend seksueel misbruik, de langdurige droogte in Nederland, de toename van het aantal singles, het koopzondagendebat, de betekenis van het christelijk onderwijs in een krimpregio, week van het gebed, Kerkbalans, de Nashvilleverklaring en werken en toch arm zijn.

Veel aandacht gaven we – in zestien artikelen – aan het jaarthema 2018 van de Gereformeerde Bond, 'Heilig is de HEERE', een thema dat samenhangt met de vierhonderd jaar oude Dordtse Leerregels, waarover ook diverse artikelen verschenen. Met name schreven we over wat (wereldwijd) in de kerk omgaat, zoals onder andere de situatie van Syrische christenen, de vervolging van christenen in Pakistan, de omarming van het 'inclusieve denken' in de Protestantse Kerk, de inhoud van het nieuwe magazine *Petrus*, het synodedebat over de mogelijke gelijkstelling van huwelijk en homorelaties in de kerk, de blijvende verkiezing van Israël, de overstap van prof. dr. H. van den Belt naar de Vrije Universiteit, de christenen in Noord-Korea. In de serie 'Terugblik van een theoloog' kwamen ds. J. van Oostende en ds. C.J. van der Plas aan het woord.

Thema's

De redactie stelde naast de themanummers over de heilsfeiten een themanummer over 'Kerk in Rotterdam', 'Rust en balans', 'Israël' en 'Relaties, seksualiteit & kerk' samen. Een zevental schrijvers werkte mee aan de serie 'Beproof de geesten'. Ds. J.J. ten Brinke schreef over 'God, de Heilige in uw midden'. Prof. dr. H. van den Belt verwoordde wat katholiek-gerefor-

Ds. Verhoeven

meerde theologie inhoudt, ds. G. de Fijter blikt terug op zeventig jaar Wereldraad van Kerken, terwijl ds. C. van Duijn inging op de ernst in de prediking. Ds. W. Markus schreef over geweld in de Bijbel en dr. A.J. van den Herik over het Oude Testament in theologie en prediking. Dr. A. de Reuver schreef een serie over 'De hartslag van de prediking'. De redactie wijdde een reeks aan vrijwilligers in de kerk.

Dr. A.A.A. Prosman volgde ds. G. van Meijeren op als verzorger van de rubriek 'Uit de pers'. Na zeven jaar stopte Arjan Baarssen als columnist. Hij is opgevolgd door dr. Elsbeth Visser-Vogel.

Als bijlage bij ons blad ontvingen de lezers drie gratis themabrochures, 'Israël, 70 jaar een staat' (ds. H. Liefing), 'Jongeren onder druk' (A.W. van Vugt), 'Mijn kind een prins(es)?' (dr. E. Visser-Vogel)

Digitaal

De Gereformeerde Bond, *De Waarheidsvriend* alsook *Theologia Reformata* hebben elk een eigen website: www.gereformeerdebond.nl, www.dewaarheidsvriend.nl en www.theologiareformatana.nl.

Elke dinsdag is op de site www.dewaarheidsvriend.nl te zien wat *De Waarheidsvriend* die week te bieden heeft. Het hoofdartikel is dan integraal te lezen. Deze website geeft ook toegang tot oude jaargangen, mogelijk door samenwerking met www.digibron.nl. De inhoud van *De Waarheidsvriend* is na een halfjaar vrij beschikbaar via www.dewaarheidsvriend.nl als ook via www.digibron.nl.

4. Theologia Reformata

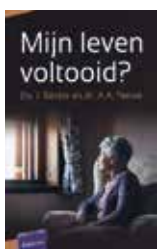
Elke drie maanden verschijnt het theologische tijdschrift van de Gereformeerde Bond, *Theologia Reformata*. Het biedt drie of vier grotere wetenschappelijke artikelen, een meditatie, de reflexen met aandacht voor actuele zaken in kerk en theologie, een focusartikel dat gewijd is aan een belangrijke publicatie, boekbesprekingen en boekaankondigingen. De redactie wordt gevormd door theologen uit de kring van de Gereformeerde Bond (prof. dr. H. van den Belt, prof. dr. G. van den Brink, prof. dr. J. Hoek, prof. dr. W.H.Th. Moehn, dr. T.T.J. Pleizier en dr. T.E. van Spanje), uit de CGK (prof. dr. G.C. den Hertog en prof. dr. H.G.L. Peels), uit de GKv (dr. R.T. te Velde) en uit de HHK (prof. dr. W. van Vlastuin). Naast twee reguliere uitgaven verschenen themanummers over de Dordtse Leerregels en over de verhouding van orthodox-gereformeerden tot de cultuur.

5. Reeks

Artios-reeks

In de Artiosreeks van de Gereformeerde Bond verschenen vijf uitgaven, waardoor de serie inmiddels 43 delen telt.

Ds. J. Belder en dr. A.A. Teeuw schreven *Mijn leven*

voltooid?, waarin ze ingaan op wat ondraaglijk, uitzichtloos lijden is en of euthanasie een humaan antwoord kan zijn.

In *Dordt in context. Gereformeerde accenten in katholieke theologie* bespreekt prof. dr. G. van den Brink wat er precies gereformeerd is aan de vier eeuwen oude leerregels van Dordt.

Met *Gij Die zo nabij zijt* geeft ds. H.G. de Graaff vanuit de belofte van de aanwezigheid van de goede Herder een handreiking voor ouderenpastoraat.

Dr. R.W. de Koeijer zoomt in *De Redder in nood* in op het wonder van Gods vergeving, waarbij kerkdienst, geloofsleven en pastorale praktijk aandacht krijgen.

Ds. J. Westland schreef *Goed en zinvol leven*.

Levenswijsheid, deugd en geluk in bijbels perspectief. In dit boekje luistert ds. Westland naar stemmen uit verleden en heden, maar vooral wat de Heere hierover zegt.

Van *Geestelijke strijd in de kracht van Jezus* (dr. G.C. Vreugdenhil) verscheen een tweede druk, terwijl de derde druk uitkwam van *Tastbaar aanwezig. Schatten uit het avondmaalsformulier* (ds. C.H. Hogendoorn). Van *Genade als erfgoed. Het bijbelse recht van de kinderdoop* (ds. A.J. Mensink) kreeg een achtste druk, in een nieuwe omslag. Bij elkaar mooie tekenen van de brede afzet van de reeks.

De redactie wordt gevormd door ds. J.J. ten Brinke, ds. C.H. Hogendoorn en drs. P.J. Vergunst.

Artios-bijbelstudieboekjes

De vorig jaar gestarte bijbelstudiereeks kreeg drie nieuwe uitgaven: *De Mensenzoon, Die dient* (Markus, door ds. M. Maas), *Goudkoorts* (Romeinen 1-8, door prof. dr. H. van den Belt) en *Drama, spanning en vernieuwing* (Nehemia, door ds. J.W. Verboom).

6. Andere uitgaven

Sinds het beëindigen van de prekenreeks 'Genade voor genade' zijn met het oog op onverwachtse leediensten via de website van de Gereformeerde Bond preken te downloaden.

Van Mijn leven is voor U. Belijden dat niet vanzelf spreekt verscheen de zesde druk. Dit onder redactie van P.J. Vergunst verschenen boekje wordt door veel kerkenraden op de belijdeniszondag aan de nieuwe lidmaten gegeven.

7. Herziene Statenvertaling

P.J. Vergunst participeerde – samen met vertegenwoordigers van het HSV-bestuur (ds. H. Russcher en drs. I.A. Kole) en van uitgeverij Jongbloed – in de stuurgroep van de herziene Statenvertaling. Onder leiding van ds. E. van den Noort als hoofdredacteur verscheen de Gespreksbijbel voor acht- tot twaalfjarigen en onder leiding van Nieske Selles-ten Brinke als hoofdredacteur verscheen de Kinderbijbel. Ds. L.A.

den Butter volgde ds. J. Van Amstel op als lid van het HSV-bestuur.

Kerk

8. Protestantse Kerk

In september nam ds. J.A.W. Verhoeven met het oog op de pioniersplekken deel aan de bezinning over het ambt. P.J. Vergunst hield in hetzelfde kader een inleiding over essenties van kerk-zijn.

Lang werd er in 2018 in de kerk toegewerkt naar de bespreking van het rapport 'Huwelijk en levensverbintenis', dat ging over het al dan niet gewenste (kerkordelijke) onderscheid tussen het huwelijk en relaties van mensen van hetzelfde geslacht. In oktober spraken de preses en de scribe van de kerk, ds. S. van Meggelen en dr. R. de Reuver, hierover met ons gehele bestuur.

In november hadden ds. J.A.W. Verhoeven en P.J. Vergunst een ontmoeting met dr. E. Klootwijk, waarin gesproken is over hoe we invulling kunnen geven aan de onopgeefbare verbondenheid met Israël.

Synode

Op 15 en 16 november heeft de synode van de Protestantse Kerk vergaderd. Het bezinnende aspect was dit jaar gericht op het geloofsgesprek rondom de Bijbel. Hierbij was het opvallend dat dit geloofsgesprek dienen moet om elkaar in de grote verscheidenheid te aanvaarden. De scribe van de kerk heeft meegedeeld dat er in 2019 een kerkbreed gesprek over de betekenis van de verbondenheid van de kerk met het volk Israël zal plaatshebben.

Verder is tijdens deze vergadering besloten dat ordinantie 5.3 en 5.4 niet gewijzigd zullen worden. We zijn dankbaar dat de kerkorde op dit punt niet gewijzigd is, al hebben we grote inhoudelijke bezwaren tegen de verklaring die de synode aanvaardde om daarmee ordinantie 5.4 uit te leggen. In deze verklaring staat dat we allen geroepen zijn elkaar in liefde te aanvaarden en dat de kerkorde geen waardeoordeel geeft over de seksuele geaardheid van haar leden, noch over een persoonlijke keuze als het gaat om huwelijk of andere levensverbintenissen. De synode heeft de gemeenten verder aangespoord tot het vergroten van een veilige ruimte voor het gesprek over gender en seksualiteit.

Ook op 25 en 26 april vergaderde de synode.

Ouderling-kerkrentmeester C.A. de Vries uit Ede werd in het moderamen gekozen. De synode gaf toestemming te onderzoeken of een zogenoemde kerkcampus te realiseren is, terwijl op basis van de nota 'Mozaïek van kerkplekken' de kerngemeenten van harte welkom geheten werden.

CCBB

Op 20 februari is er het jaarlijkse gesprek geweest van de (commissie Steunfonds van de) Gereformeerde Bond (A. Wolswinkel en P.J. Vergunst) met een afvaardiging van de classicale en generale colleges voor de behandeling van beheerszaken (CCBB en GCBB). Het generale college heeft nu kerkordelijk de bevoegdheid om modellen verplicht te stellen aan gemeenten ten aanzien van jaarrekening en begroting met daarin ook verwerkt een meerjarenbegroting, voor twee of drie jaar. Er wordt onder meer een cursus over meerjarenramingen gegeven, een essentiële bouwsteen voor beleid. De wijze van samenwerking tussen het CCBB en de commissie Steunfonds ten dienste van de gemeenten wordt als positief ervaren.

Theologisch onderwijs

9. Commissie Theologie

De commissie Theologie van de Gereformeerde Bond is een adviescommissie van het hoofdbestuur. Ze houdt zich bezig met de eigen leerstoelen en onderhoudt namens het bestuur contacten met verschillende theologische faculteiten. Ook het theologische hbo-onderwijs hoort tot haar aandachtsvelden.

Oprichting Theologisch Instituut

Het hoofdbestuur heeft een theologisch instituut met de naam Cornelis Graafland Centrum opgericht. Het instituut is vernoemd naar prof. dr. C. Graafland, die van 1972 tot 1993 bijzonder hoogleraar vanwege de Gereformeerde Bond aan de Rijksuniversiteit Utrecht was. De hoofdtaak van het instituut is het stimuleren en profileren van het theologisch onderzoek binnen de Gereformeerde Bond. Daarnaast zal het begeleiden van gepromoveerden bij hun verdere studie en het coördineren van de onderzoeken tot de doelstellingen behoren, ook om de kansen op een benoeming aan hogeschool of universiteit te vergroten. Prof. dr. H. van den Belt is vanaf 1 januari voor één dag per week tot coördinator van dit instituut benoemd. Op deze wijze hopen we binnen de wetenschappelijke wereld zichtbaar en betekenisvol te zijn.

10. Leerstoelen

Protestantse Theologische Universiteit Amsterdam

Met de Protestantse Theologische Universiteit (PThU) wordt periodiek overleg gevoerd over de Amsterdamse leerstoel van de Gereformeerde Bond. Het bestuur heeft toegezegd om voor vijftig procent te voorzien in de financiële middelen voor de aanstelling van een tweetal assistenten in opleiding bij de door prof. dr. W.H.Th. Moehn bezette bijzondere leerstoel. Dit tweetal zal zich verdiepen gaan in de klassieke liturgische formulieren. De algemeen secretaris zal zitting nemen in de sollicitatiecommissie.

Prof. Graafland

Prof. Moehn

In de winter van 2018-19 heeft prof. Moehn in het aanbod van de vrije ruimte een serie colleges verzorgd over de theologie van de Heidelbergse Catechismus. Als opbrengst van een cursus permanente educatie heeft hij met de predikanten die deel hebben genomen, zes preek schetsen over de Dordtse Leerregels gepubliceerd. Aan de herdenking van 400 jaar Synode van Dordrecht is een themanummer van *Theologia Reformata* gewijd. Samen met dr. R.T. te Velde vormde hij de redactie. Hij heeft voor alle derdejaars studenten van de predikantsmaster een overzichtscollege over de drie Formulieren van enigheid verzorgd. In augustus 2018 had hij de mogelijkheid om tijdens het internationale Calvincongres een paper te presenteren over Johannes Calvijn als leermeester van Guido de Bres. Opnieuw was hij als mentor betrokken bij de activiteiten van het dispuut Voetius. Dit jaar is hij begonnen met de begeleiding van een promovendus.

Rijksuniversiteit Groningen

In 2018 was prof. dr. H. van den Belt voor 0,85 fte als bijzonder hoogleraar verbonden aan de Faculteit Godgeleerdheid en Godsdienstwetenschap van de Rijksuniversiteit Groningen. Daarnaast was hij er voor 0,15 fte werkzaam als universitair hoofddocent Theologiegeschiedenis. Hij gaf samen met enkele collega's voor de bachelor studenten colleges Theologie: Concepten en Methoden (eerstejaars studenten) en Christendom vanaf de Reformatie tot het heden (tweedejaars studenten). Daarnaast gaf hij voor de Engelstalige Master colleges Theological Heritages over de geschiedenis en de relevantie van het neocalvinisme en bestudeerde hij met enkele studenten teksten uit de gereformeerde traditie, dit jaar over de uitleg en receptie van Romeinen. Hij was lid van het College van Bijzonder Hoogleraren en was als mentor betrokken bij het dispuut Bonifatius. De commissie Theologie verkende na het afscheid van prof. Van den Belt de mogelijkheden om onze leerstoel bij de RUG te continueren.

Vrije Universiteit Amsterdam

Het College van Bestuur van de Vrije Universiteit heeft per 1 januari prof. dr. H. van den Belt benoemd tot voltijds hoogleraar systematische theologie aan de Faculteit Religie en Theologie. Hij is op deze post de opvolger van prof. dr. C. van der Kooi. De kosten van deze leerstoel worden voor vijftig procent gedragen door de Gereformeerde Bond.

11. Promovendi

Promoties

Op 24 mei promoveerde ds. C.M.A. van Ekris uit Zeist aan de PThU in Groningen op het proefschrift *Making See. A Grounded Theory on the prophetic*

dimension in preaching. De onderzoeksvraag van de studie is: Wat gebeurt er theologisch en homiletisch gezien in de profetische dimensie van prediking? De promotoren waren prof. dr. F.G. Immink en prof. dr. E. van 't Slot.

Op 13 september promoveerde ds. A. Goedvree uit Uddel aan de PThU in Groningen op het proefschrift *Een ondoordringbaar mysterie. Wedergeboorte volgens Herman Bavinck*. Zijn promotoren waren prof. dr. J. Hoek en prof. dr. H. van den Belt.

Op 17 april promoveerde drs. P.J. Verhagen aan Tilburg University op het proefschrift *Psychiatry and Religion. Controversies and Consensus: A Matter of Attitude*.

We feliciteren de promovendi van harte met het behalen van de doctorsgraad.

Aio's

De Gereformeerde Bond heeft op dit moment één assistent in opleiding (aio's) in dienst. Mw. M. (Mirjam) Hofman doet onderzoek naar verschillen en overeenkomsten tussen gereformeerden en evangelischen in Nederland tussen 1840 en 1940. Zij wordt begeleid door dr. H. van den Belt.

Promovendiberaad

Predikanten die werken aan een proefschrift en andere promovendi in de theologie, komen bijeen om elkaars werk te lezen en te bespreken. Er zijn vier secties: bijbelwetenschappen, kerkgeschiedenis, systematische theologie en praktische theologie. Op de plenaire bijeenkomst van het promovendiberaad sprak prof. dr. R.R. Ganzevoort over 'Theologie en religiewetenschap in een post-seculiere tijd'. Dr. ir. J. van der Graaf gaf de leiding van dit beraad, dat geïntegreerd zal worden in ons theologisch instituut, over aan prof. dr. J. Hoek.

12. Studenten

Studieweek

Van 20 t/m 23 augustus werd de jaarlijkse studieweek voor theologiestudenten gehouden. Het thema was 'Omgang met God'. Ds. A.J. Mensink opende de studieweek en heeft aansluitend een lezing gehouden over 'De katholiciteit van de kerk en de missie van de Gereformeerde Bond'. Prof. dr. M.J. Paul hield een lezing over 'Aspecten van het gebedsleven van David en Jesaja' en prof. dr. T.M. Hofman hield een lezing over 'Het gebedsleven van Jezus'. Andere sprekers waren dr. R.W. de Koeijer ('Leren van de omgang met God in de Nadere Reformatie'), prof. dr. H. van den Belt ('Omgaan met God in het licht van Zijn voorzienigheid'), ds. W.J. Westland ('Roeping en ambt'), Nels Fahner ('Omgang met God in de literatuur'), ds. N.M. Tramper ('De gebedspraktijk van de predikant (en zijn gezin)') en dr. P. Veerman ('De plaats van het

gebed in de opbouw van de gemeente'). Het afsluitende encouragement werd verzorgd door prof. dr. A. de Reuver. De leiding was net als andere jaren in handen van ds. D.C. Floor uit Ede en zijn echtgenote.

Studentenvereniging

Het dagelijks bestuur had op 21 september een ontmoeting met een afvaardiging van de besturen van de theologische studentenverenigingen Bonifatius uit Groningen en Voetius uit Amsterdam. Een belangrijke identificatiefiguur bij de PThU is onder anderen prof. W.H. Th. Moehn. Prof. Moehn is zeer betrokken op de vereniging, geeft colleges in 'een gereformeerd spoor'.

De studenten in Groningen zijn erg blij met de wijze waarop dr. H. van den Belt het mentorschap van Bonifatius invult. Dat is voor hen de plaats waar zij met hun geloofsvragen terecht kunnen.

CSFR

In een brief aan de kerkenraden bracht het hoofdbestuur de CSFR als reformatische studentenvereniging onder de aandacht. P.J. Vergunst vergaderde, zowel in november als in april, met het landelijke bestuur. Minder dan voorheen is een vereniging als de CSFR vanzelfsprekend voor hervormd-gereformeerde studenten.

Ontmoetingsdag studenten

Voor de jaarlijkse ontmoeting met de hervormde studenten had het hoofdbestuur – na overleg met de studenten – ervoor gekozen om samen na te denken over het werk en de gaven van de Heilige Geest, toegespitst op de visie op profetie. Ds. C. van Duijn uit Delft hield een bijbels-theologische lezing over het werk én de gaven van de Heilige Geest. Hoe verhouden beide zich tot elkaar? In een tweede lezing sprak ds. A. van Lingen uit Kinderdijk over profetie en wat we onder de gave van de profetie verstaan. Daarna was er een uitvoerige forumbespreking.

Ontmoetingsdag 'late roepingen'

Op 27 maart belegde de Gereformeerde Bond de ontmoetingsdag voor de studenten theologie die wij rekenen tot de zogenoemde 'late roepingen'. Dr. R.W. de Koeijer uit Bilthoven hield een lezing over 'Messiasverwachting in het Oude Testament'. Daarna hield prof. dr. F.G. Immink zijn lezing over 'Kerk en cultuur'. Ervaringen uit de eerste gemeente werden verzorgd door ds. en mw. Teeuw uit Moordrecht. Ds. A. Schroten uit Renswoude hield een slotappel over de geestelijke verdieping van een predikant.

Gesprekken met studenten

Ds. C. van Duijn en ds. P.H. van Trignt voerden de gesprekken met de studenten theologie die door het

hoofdbestuur vanuit het Studiefonds ondersteund worden. Vanwege zijn vertrek naar Noord-Afrika is ds. Van Duijn per januari opgevolgd door mr. P.C. Knook.

13. THGB

De Stichting Theologische Hogeschool 'Johannes Calvijn', uitgaande van de Gereformeerde Bond, heeft als doelstelling het ondersteunen van studenten en afgestudeerden theologie. Prof. dr. M.J. Paul is als directeur lid van de commissie Theologie van de Gereformeerde Bond. Op de Christelijke Hogeschool Ede organiseert hij ontmoetingen met theologiestudenten om hen te begeleiden bij de integratie van studie, achtergrond en persoonlijk leven. Tevens is er contact met het platform Persis, dat zich richt op vrouwelijke kerkelijke werkers. Hij organiseert mede de Ankerlezingen, die in Gouda en Voorthuizen georganiseerd worden en gaan over actuele theologische onderwerpen.

Toerusting en bemoeiding

14. Commissie Toerusting

De commissie Toerusting van de Gereformeerde Bond rust ambtsdragers en gemeenteleden toe met het oog op de vele vragen die er op de gemeente afkomen en om ondersteuning te bieden in de opbouw van de gemeente en de geloofsbeleving. Ze zorgt onder andere jaarlijks voor drie themabrochures bij *De Waarheidsvriend*. In het digitale loket op de website van de Gereformeerde Bond is allerlei informatie te vinden over pastoraat, prediking, gemeenteopbouw, kerk, geloofsleer en jongeren en de kerk.

Ambtsdragersvergaderingen

In september werden in twaalf regio's de ambtsdragersvergaderingen gehouden. Het thema was 'Heiligheid van God én Zijn gemeente', waarbij we nadachten over wat Gods heiligheid betekent voor Zijn gemeente, voor de eredienst, voor de ambtsdragers. Dr. W.H.Th. Moehn leidde de avond in Noordhorn en 's Heerenbroek en ds. J.C. Schuurman in Rijssen en Woerden. Ds. A.J. Mensink sprak in Harderwijk en Zuilichem en drs. P.J. Vergunst in Amstelveen en Hardinxveld-Giessendam. Ds. C.H. Hogendoorn voerde het woord in Veenendaal en Delft, terwijl ds. J.J. ten Brinke de avonden in Nieuwe Tonge en Tholen leidde.

Beraadslag grote steden

Op 12 oktober was er in de Jacobikerk in Utrecht een beraadsbijeenkomst voor ambtsdragers die in de grote steden Amsterdam, Den Haag, Rotterdam, Groningen en Utrecht werkzaam zijn. Sprekers waren dr. A. Markus (Rotterdam-Delfshaven), ds.

E.K. Foppen, Peter Spaans en ds. A. Vastenhoud (Den Haag), ds. W.P. Vermeulen (Utrecht), ds. P.A. Versloot (Groningen), ds. J.H. Visser en dr. P.J. Visser (beiden uit Amsterdam).

Predikantenberaad Sebaldeburen

Op 27 november heeft de halfjaarlijkse ontmoeting tussen predikanten en voorgangers in de noordelijke provincies en het hoofdbestuur van de Gereformeerde Bond plaatsgevonden. P.J. Vergunst sprak over 'Het heilige gebeurt. Over prediking en eredienst'. Op 2 april werd het voorjaarsberaad gehouden. Ds. J. Snaterse uit Hoogeveen sprak over 'Hoe beleven we binnen ons werk de verbondenheid met Israël?'

Predikantencontio

Op 3 en 4 januari werd de jaarlijkse contio voor predikanten van de Gereformeerde Bond gehouden in Nieuw Hydepark in Doorn. Na de opening werden de dienaars van het Woord herdacht die in 2018 zijn overleden.

De causerie werd gehouden door prof. dr. F.P. (Frits) van Oostrom, universiteitshoogleraar in Utrecht en gespecialiseerd in de Nederlandse letterkunde van de Middeleeuwen. Hij hield de causerie onder de titel 'De canon van Nederland: herkomst, stand en toekomst'. Een belangrijk aandachtspunt was de vraag of een canon het nationalisme niet bevordert en hoe hij de rol van de Nederlandse traditie zag. Op donderdagmiddag sprak dr. A.J. van den Herik uit Moerkapelle over 'Bijbels-theologische en hermeneutische overwegingen rond de profetische heilsverkondiging' en over wat de gemeente mist als vandaag delen van het Oude Testament dicht blijven. Verder ging hij in op de hermeneutische sleutel voor het ontsluiten en doorgeven van de boodschap van de profeten, voor Israël als eerste hoorder, voor Gods gemeente vandaag.

Op vrijdagmorgen sprak dr. C.M.A. van Ekris uit Zeist over 'Prediking profetisch doordacht', waarin hij voorstelde het profetische als een integrale dimensie van de christelijke praktijk van prediking te beschouwen, die al naar gelang de tekst en de context kan gebeuren. Het laatste dagdeel hield prof. dr. J.W. Maris uit Apeldoorn een referaat over het thema 'Nu Jezus Christus het Hoofd is van de kerk. Confrontatie met de identiteit van de kerk'. Hij ging in op oorzaken van het verdampen van kerkelijk denken, liefde voor de kerk en elkaar verdragen binnen de kerk. Aansluitend hield ds. G.D. Kamphuis uit Ridderkerk een co-referaat.

Commissie Mennorode

De commissie Mennorode bereidt conferenties voor predikanten voor die gehouden worden in het gelijknamige onderkomen in Elspeet. Op dit moment worden voorbereidingen getroffen voor de conferentie

die DV op 13 en 14 juni gehouden zal worden. Het thema zal zijn 'Ademnood en vitaliteit van het gereformeerde leven'.

Preekkringen

Onder verantwoordelijkheid van het hoofdbestuur kwamen dit jaar vijf preekkringen regelmatig bijeen, waarin met (overwegend jonge) predikanten nagedacht wordt over aspecten van de prediking. Mentoren hiervan waren prof. dr. H. van den Belt, ds. C. van Duijn, prof. dr. F.G. Immink, ds. A.W. van der Plas en ds. J. Westland. Wegens gebrek aan voldoende deelnemers is de preekkring Noord-Holland begin dit jaar opgeheven. Ds. H.C. Marchand neemt de leiding van de preekkring in het noorden van prof. Van den Belt over, ds. L. Schaafsma zal ds. Westland opvolgen als mentor van de kring in Noordeloos.

Predikanten in eerste gemeente

Ds. A.J. Mensink en P.J. Vergunst bezoeken met regelmaat een predikant die in zijn eerste gemeente staat. Er wordt met hen onder andere gesproken over de invulling van het predikantschap, over de relatie van de gemeente tot andere gemeenten en kerken in dezelfde plaats en over het werken in een gemeente als die kleiner en daarmee kwetsbaarder wordt.

Steunfonds predikantsgezinnen

De Stichting Steunfonds Predikantsgezinnen is voor predikantsweduwen en gezinnen van wie de man en vader in actieve dienst overleed. Ook wordt omgezien naar gescheiden predikantsvrouwen. Verder organiseert ze ontmoetingsdagen en adviseert kerkenraden.

Emeritus predikanten

De hervormd-gereformeerde emeritus predikanten, hun echtgenotes en predikantsweduwen kwamen ook dit jaar twee keer bij elkaar in Veenendaal. Op 10 oktober sprak ds. J. Riemersma uit Sliedrecht over 'Rembrandt als bijbels theoloog'. Op 20 maart werd de voorjaarsvergadering gehouden. Tijdens deze vergadering vertelde mr. D. Vergunst over zijn ervaringen en overwegingen als christen bij onze huidige rechterlijke macht.

Persis

Het platform Persis richt zich op de positie van vrouwelijke kerkelijke werkers binnen de Gereformeerde Bond. Ze beoogt te voorzien in toerusting van kerkenraden, kerkelijke werkers en gemeenteleden en verbinding tussen hen te zoeken.

15. Bijeenkomsten

Het christelijke huwelijk

In Woudenberg werd op 21 november een studiedag gehouden voor ambtsdragers en gemeenteleden over

Ds. Marchand

'Het christelijke huwelijk'. Ds. M.M. van Campen uit Rotterdam hield de hoofdlezing en sprak over de waarde van het huwelijk vanuit een bijbels fundament. De tweede lezing werd gehouden door relatiecoach Cocky Drost. Na de lezing was er gelegenheid om deel te nemen aan de workshops die werden geleid door mw. A.M. Codée-Breugem (Seksualiteit), C. Drost-de Wit (Communicatie), ds. H. Markus (Huisbezoek en huwelijk), ds. A.L. Molenaar (Goede voorbereiding), mw. Nieske Selles-ten Brinke (Gezin als kerkje in kerk), en M. ten Brinke en ds. F.J.K. van Santen (Heling en herstel binnen de huwelijksrelatie).

Bezinning

16. Actuele thema's

Jaarthema

In 2018 was het jaarthema gekozen 'Heilig is de HEERE'. In zestien artikelen in *De Waarheidsvriend* werd hierbij stilgestaan. Als jaarthema voor 2019 is gekozen voor 'Heilig Evangelie, heilig gebod'.

Israël

Vanwege het zeventigjarig bestaan van de staat Israël heeft de Gereformeerde Bond de themabrochure 'Israël, 70 jaar staat' gepubliceerd, die geschreven is door ds. H. Liefing. Verder zijn in *De Waarheidsvriend* diverse artikelen geschreven rondom dit thema en is aandacht gegeven aan de Israëlzondag. We hopen dat dit tot (nog) meer gebed zal stimuleren en de betrokkenheid op dit bijzondere volk en land zal vergroten.

Seksualiteit

Prof. dr. J. Hoek heeft als vertegenwoordiger uit de kring van Gereformeerde Bond zitting in de Stuurgroep Seksualiteit. De stuurgroep wil de krachten bundelen vanuit verschillende organisaties in de gereformeerde gezindte om goede voorlichting en hulpverlening te bieden op het brede terrein van de seksualiteit. Momenteel wordt gewerkt aan een tweetal websites die informerend en opiniërend gericht zijn op jongeren in verschillende leeftijdscategorieën, met mogelijkheden tot interactie.

Psalmberijming

Naar aanleiding van een vraag van ds. P.J. den Admirant op de jaarvergadering van 2018 over het gebruik van verschillende psalmberijmingen heeft het bestuur een commissie in het leven geroepen, bestaande uit prof. dr. M.J. de Vries (voorzitter), ds. P.J. den Admirant, ds. J.J. ten Brinke en ds. A. Schrotten. Het doel is om een handreiking te doen aan kerkenraden om de Psalmen te bewaren in het hart en leven van de gemeente en advies geven over psalmberijmingen naast '1773'. Het bestuur bespreekt binnenkort het werk van de commissie.

Vereniging

17. Leden en afdelingen

Contact met onze leden en afdelingen

In mei 2018 trad onze eerste voorlichter, H. Geluk, na twaalf jaar terug. We zien met dankbaarheid terug op zijn inzet en zijn blij dat we in J. Peters uit Bleiswijk een enthousiaste opvolger konden benoemen. Het contact met het grondvlak was opnieuw goed, ook met diverse afdelingen. Onze voorlichter stimuleert het houden van regionale studiedagen, organiseert bijeenkomsten en adviseert GB-afdelingen wat toerustingsavonden betreft. Waar geen GB-afdelingen zijn, zijn in ongeveer 110 gemeenten contactpersonen actief als aanspreekpunt voor het werk van de Gereformeerde Bond. Een intensieve samenwerking met het grondvlak door het houden van onder andere ledenwerfacties resulteert gelukkig in een noodzakelijke voortdurende aanwas van nieuwe leden en abonnees, met name onder jongere gemeenteleden.

Doelstelling en activiteiten van de Gereformeerde Bond worden op deze wijze steeds (meer) onder de aandacht gebracht, tot opbouw van de plaatselijke gemeente. Dit blijft een punt van aandacht, omdat we jaarlijks tegelijk – door met name natuurlijk verloop (ouderdom en overlijden) – relatief veel leden en abonnees kwijtraken.

Op 31 december had de Gereformeerde Bond 7810 leden. Dat waren 37 leden meer dan een jaar eerder.

Jaarvergadering

Tijdens de jaarvergadering op 24 mei verzorgde ds. J.J. ten Brinke een inleiding over 'Heilig is de HEERE', het jaarthema voor 2018. Preses ds. S. van Meggelen hield een toespraak namens het moderamen van de synode. Tijdens het middagprogramma hield P.J. Vergunst een inleiding over 'Hoe moet het verder met de kerk? Over de kerk en de Geest'. Daarna werd officieel afscheid genomen van voorlichter Geluk.

18. Gemeenten

Preekbeurtenbureau

De heer A. van Lunteren uit Houten beheert het preekbeurtenbureau. Kerkenraden en voorgangers dienen zich voor preekbeurten tot hem te richten. Hij brengt kerkenraden die een voorganger zoeken in contact met predikanten of proponenten die gelegenheid hebben om een preekbeurt te vervullen.

Steunfonds gemeenten

De commissie Steunfonds – naast voorzitter ds. H. Liefing en secretaris A. Wolswinkel zijn dit J. Gelderblom, H. Palland en H. Veldhuis – onderhoudt jaarlijks contacten met vele gemeenten. Ze adviseert het hoofdbestuur over het afgeven van een financiële garantstelling of een donatie aan gemeenten die zelf

Peters

over onvoldoende middelen beschikken voor invulling van de predikantsplaats. Daarnaast heeft de commissie vier keer vergaderd. De commissie merkt dat de zorgen en problemen langzaam groeien, zeker nu ook de gemeenteadviseurs geen dienstverlening meer verstrekken. Tegelijk merkt ze dat vanuit de gemeenten steeds bijgedragen wordt aan het steunfonds zodat de commissie haar werk kan doen. Er zijn onder andere gesprekken gevoerd met de gemeenten van Aalst, Dussen-Hank, Een, Epe, Sleenwijk, Soest, Stavenisse en Doetinchem.

Kleine gemeenten

Op 29 september is, samen met de commissie 'Steunfonds gemeenten' een bijeenkomst voor kleine gemeenten gehouden in Hoewelaken. Drs. P.J. Vergunst hield een inleiding over 'Gemeente in de marge'. Aansluitend hebben dhr. J. Gelderblom en dhr. A. Wolswinkel van de commissie Steunfonds voorlichting gegeven hoe een kerkenraad met dalende inkomsten kan omgaan.

Wolswinkel

Platform Noord

Op 27 november vergaderde het Platform Noord. Omdat het platform niet meer in een behoefte lijkt te voorzien, is besloten om het platform op te heffen. Het hoofdbestuur onderzoekt hoe de zorg voor de gemeenten in het Noorden gewaarborgd kan blijven.

Contacten

19. Zusterbonden

Er is halfjaarlijks overleg met de zusterbonden in het zevenbondenberaad, waarin drs. P.J. Vergunst en ds. A.J. Mensink namens de Gereformeerde Bond participeren. In de vergadering van november is onder leiding van ds. C.M.A. van Ekris gesproken over de vraag: 'Hoe bouw je de gemeente op in deze cultuur?' In april dachten we onder leiding van Leantine Dekker (HGJB) na over de vraag 'Wat zien we onder jongeren/kinderen in de kerk gebeuren?' De algemeen secretaris overlegt elke twee maanden met de directeurs van HGJB, IZB en GZB.

Op 29 november hebben ds. A.J. Mensink en de algemeen secretaris een gesprek gehad met de voorzitters en directeurs van GZB, IZB en HGJB. Er is met elkaar gesproken over de wijze waarop we in de kerk staan, hoe we onze inbreng in de kerk leveren en hoe we over de kerk spreken.

20. Andere kerken

Breed Beraad

Drs. P.J. Vergunst participeert namens de Gereformeerde Bond in het Breed Beraad Protestantse Kerken. Dit beraad vergadert twee keer per jaar. Er is onder andere nagedacht over de vraag of we ons tot

de overheid moeten richten vanwege de steeds sterker wordende genderideologie.

COGG

Het Contactorgaan Gereformeerde Gezindte (COGG) belegde op 4 april de jaarlijkse conferentie in Nijkerk over het thema 'Om de katholiciteit van de kerk'. Bijdragen werden geleverd door prof. dr. W. van Vlastuin, ds. A. J. Mensink, dr. B. Kamphuis en ds. W. Visscher. Ds. J.W. van Bart, ds. C. Blenk, ds. J. Muller en drs. P.J. Vergunst vertegenwoordigen de Gereformeerde Bond in het COGG-bestuur. Ds. J. Muller uit Bleskensgraaf heeft ds. P. van der Kraan uit Arnemuiden opgevolgd als voorzitter, die zestien jaar leiding gaf aan het COGG. Ds. A.L. van Zwet is door het bestuur van de Gereformeerde Bond benoemd als bestuurslid.

Deputaten Gereformeerde Belijders CGK

Op 12 september en 16 januari werd met de deputaten Eenheid van gereformeerde belijders van de Christelijke Gereformeerde Kerken vergaderd, onder meer over de stand van zaken ten aanzien van plaatselijke samenwerking en kanselruil.

21. Buitenland

Oost-Europa

Van 1 tot 7 juni hielden de Gereformeerde Bond en stichting Hulp Oost-Europa (HOE) een conferentie in Hongarije. Samen met Hongaarse predikanten werd nagedacht over de inhoudelijke herdenking van vijf eeuwen Reformatie in Hongaarse context. Ook is met elkaar gesproken over de prediking, de verhouding tussen Oude en Nieuwe Testament, de rechtvaardiging van de goddeloze en de katholiciteit van de kerk.

Frankrijk

Het hoofdbestuur weet zich betrokken bij de theologische faculteit Jean Calvin in Aix-en-Provence, bij de kwetsbare positie van orthodoxe christenen in Frankrijk. De faculteit biedt een aanvulling op of verdieping van de theologische opleiding die studenten elders in de wereld hebben gevolgd. In de vergadering van 10 april is afscheid genomen van dr. ir. J. van der Graaf, die het beraad vanaf 1993 heeft voorgezeten. We spreken onze dankbaarheid hiervoor uit. Ds. F. Hoek zal hem met ingang van 2020 opvolgen.

22. Onderwijs

Scholen

Binnen de Gereformeerde Bond is een werkgroep actief die een handreiking biedt bij het nadenken over de relatie kerk en school, alsook over de identiteit van christelijk onderwijs. Deze werkgroep, die bestaat uit A. van den Berkt, H. Jonker, A.A. Korevaar

en P.J. Vergunst, wil meedenken over de mogelijkheden om samen met de ouders de verantwoordelijkheid voor de christelijke vorming van onze jongeren gestalte te geven. De werkgroep heeft drie keer vergaderd.

23. Zorg

Eleos

Participatie in de Raad van overleg kerken en Eleos werd gecontinueerd; P.J. Vergunst vertegenwoordigde het hoofdbestuur. Onder meer is gesproken over een Eleos-onderzoek naar godsbeelden bij haar cliënten. Op 26 september promoveerde dr. Hanneke Schaap-Jonker aan de Vrije Universiteit Amsterdam op een proefschrift met de titel *God Representations and Mental Health*. Per 1 oktober is ze benoemd als bijzonder hoogleraar aan de VU. Deze bijzondere leerstoel is mogelijk gemaakt door het Kennisinstituut christelijke ggz, onderdeel van Eleos en de Hoop.

Personalia

24. Overleden

Wij vermelden de namen van predikanten die ons dit jaar ontvielen door de dood. Zij hebben hun werk gedaan in afhankelijkheid van de Heere, Die zelf zorgt voor vrucht op de arbeid van Zijn dienstknechten.

ds. T. Cammeraat, 82 jaar;
ds. A. van Cappellen, 90 jaar;
ds. D.J. van Eckeveld, 69 jaar;
ds. J.H. van der Giessen, 90 jaar;
ds. H. Harkema, 71 jaar;
ds. G.H. Hoekman, 89 jaar;
ds. T.J. Kamerbeek, 87 jaar;
ds. G.C. Kunz, 76 jaar;
ds. J.G. van Loon, 71 jaar;
ds. A.J. Mulder, 98 jaar;
ds. L. Quist, 87 jaar;
ds. U.W. van Slooten, 70 jaar.

25. Met emeritaat

Ook dit jaar namen er dominees uit de Gereformeerde Bondskring afscheid als dienstdoend predikant. We wensen hun gezondheid en kracht om zich voor de kerk van Christus te kunnen blijven inzetten. We noemen de volgende predikanten, aangeduid met de laatste gemeente:

ds. K.F.W. Borsje, Katwijk;
ds. J.A. Brussaard, IJsselmuiden;
ds. J. van Dijk, Bennekom;
dr. K.D. Goverts, Zwaag;
ds. J. de Jong, Ede;
ds. E. Kroon, Randwijk;
ds. D.Ph.C. Looijen, Amersfoort;
ds. H.C. Marchand, Nieuwerkerk a/d IJssel;

ds. R.F. Mauritz, Lelystad;
ds. J. Niesing, Lienden;
ds. D. van de Streek, Zwartebroek;
dr. H.J.C.C.J. Wilschut, Leek, Een en Sebaldeburen;
ds. A.J. Zoutendijk, Utrecht.

26. Nieuwe lichting

Een aantal proponenten heeft een beroep aangenomen. Hun eerste bevestiging in het ambt van predikant heeft plaatsgevonden of zal binnenkort plaatsvinden:

prop. T. Beekman, Tiendeveen/Nieuw-Balinge;
prop. J. Domburg, Aalst;
prop. L.L. van den Dool, Broek op Langedijk;
prop. H.R. Fokkert, Giessen;
prop. G.J. Glismeijer, Vreeswijk-Nieuwegein;
prop. J.J. Hagendijk, Willige Langerak;
prop. C. Hendriks, interim-predikant;
prop. R. van der Knijff, Molenaarsgraaf;
prop. H.Z. Klink, Marken;
prop. M. Krooneman, Noordhorn-Saaksum;
prop. A. Langeweg, Haaften;
prop. B.J.W. Ouweland, Andel;
prop. M.M.J. Verheuveld, Berkenwoude en Schoonhoven.

27. Afsluiting

Opnieuw een jaarverslag met een opsomming van de vele werkzaamheden van vrijwilligers, medewerkers, commissieleden en bestuursleden. Ook nu spreken we onze dank uit voor de inzet van allen. In kerkelijk opzicht leek het aanvankelijk rustig, maar de synodevergadering van november bracht veel beroering en spanning. Het doel van onze vereniging om binnen de Protestantse Kerk de gereformeerde belijdenis te verbreiden en te verdedigen is dan ook nog uiterst actueel. Dat betekent niet dat we onze werkzaamheden moeten gaan tellen, maar veelmeer onze zegeningen. Want God is het immers Die krachten geeft. We danken de leden voor de betrokkenheid bij het werk van de vereniging en vragen om uw voorbede. ■

A. Zwerus
uit *Emst* is secretaris
van het hoofdbestuur
van de Gereformeerde Bond.